

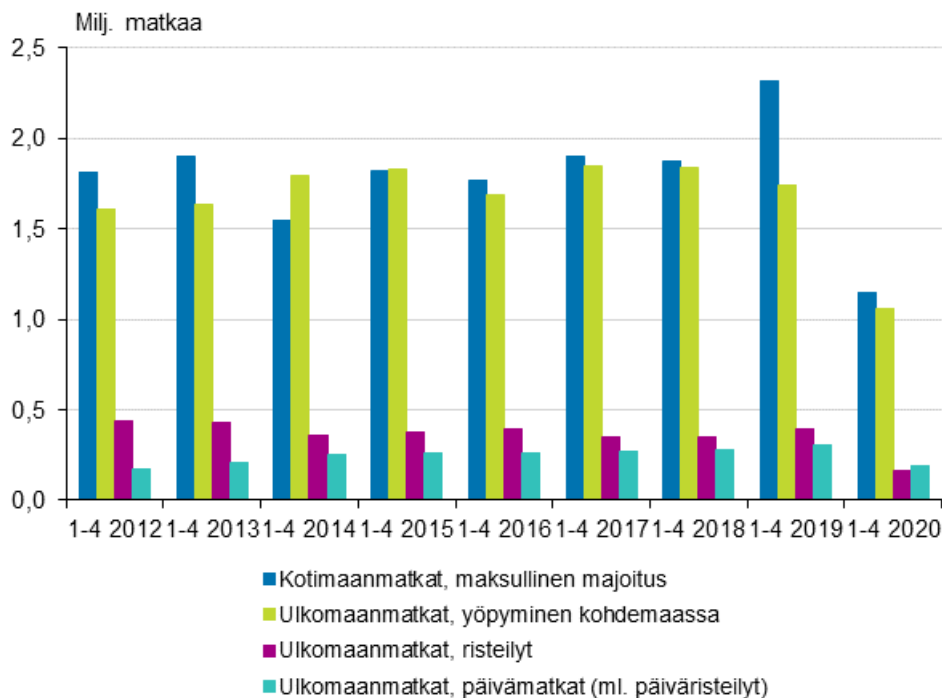
Suomalaisten matkailu

2020, kevät (1.1.-30.4.2020)

Suomalaisten matkailu pysähtyi keväällä 2020

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan matkailuvuoden 2020 kahtena ensimmäisenä kuukautena suomalaiset matkailivat kuten aiempinakin vuosina. Maaliskuun aikana tilanne muuttui dramaattisesti ja huhtikuussa suomalaisten vapaa-ajanmatkailu pysähtyi koronavirustilanteesta johtuen. Lisäksi suomalaisilta peruuntui tai siirtyi huhti-syyskuun ajalta 1,4 miljoonaa sellaista ulkomaanmatkaa ja 0,8 miljoonaa maksullisen majoituksen kotimaanmatkaa, joihin oli tehty varauksia ennen maaliskuussa pandemian vuoksi asetettuja rajoituksia.

Vapaa-ajanmatkat tammi-huhtikuussa 2012-2020* (pl. kotimaan päivä- ja ilmaismajoitusmatkat)

Matkailuvuoden 2020 tammikuussa matkailtiin aiempien vuosien tapaan. Helmikuussa alkoivat koululaisten talvilomat ja perheet pääsivät vielä silloin odotetulle lomamatkalle. Maaliskuussa kaikki kuitenkin muuttui, kun kuun puolivälissä Suomen hallitus määräsi maahan poikkeustilan. Suomalaisten matkustamista sekä kotimaassa että ulkomaille kehoitettiin välttämään vallitsevan koronavirustilanteen vuoksi.

Maaliskuun lopulla Uudenmaan rajat suljettiin runsaaksi kahdeksi viikoksi. Tähän jaksoon osui myös pääsiäinen, joka on normaalisti vilkasta vapaa-ajanmatkailun aikaa. Kotimaan mökki- ja vierailumatkoja tehtiin maaliskuun puolesta puolesta tavalla. Matkailu ulkomaille sekä kotimaan hotelleihin ja vuokramökeille hiipui maaliskuussa ja pysähtyi huhtikuussa lähes kokonaan.

Huhtikuun matkoja koskevassa kyselyssä kysyttiin lisäksi huhti-syyskuun ajalle ajoittuvista matkoista, jotka oli varattu ennen maaliskuun puolivälissä pandemian vuoksi asetettuja rajoituksia. Joka neljännellä vastaajalla oli tällaisia ulkomaanmatkavarauksia ja heidän arvionsa mukaan lähes kaikki niistä joko peruuntuvat tai siirtyvät myöhemmälle ajankohdalle koronavirustilanteen vuoksi. Vastaavasti kotimaanmatkavarauksia maksullisessa majoituksessa oli noin joka kuudennella vastaajalla ja näistä matkoista noin 90 prosenttia arvioitiin peruuntuvan tai siirtyvän. Yhteensä suomalaisilta peruuntui tai siirtyi huhti-syyskuun ajalta 1,4 miljoonaa sellaista ulkomaanmatkaa ja 0,8 miljoonaa maksullisen majoituksen kotimaanmatkaa, joihin oli tehty varauksia ennen maaliskuun puolivälissä pandemian vuoksi asetettuja rajoituksia. Noin 80 prosenttia näistä matkoista ajoittui huhti-kesäkuulle ja vain 20 prosenttia heinä-syyskuulle.

Vuoden 2020 ensimmäisellä kolmanneksella, eli tammi-huhtikuussa, 15–84-vuotiaat suomalaiset tekivät 6,9 miljoonaa matkaa, kun mukaan lasketaan kaikki kotimaan ja ulkomaan vapaa-ajanmatkat sekä työ- ja kokousmatkat. Edellisvuoden vastaavana ajankohtana matkojen määrä oli 11,8 miljoonaa.

Kotimaassa yöpymisen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja tehtiin tammi-huhtikuussa 4,4 miljoonaa. Näistä oli ilmaismajoitusmatkoja 3,3 miljoonaa. Matkoja, joiden aikana yövyttiin maksullisessa majoituksessa, tehtiin 1,1 miljoonaa.

Koronavirustilanteesta johtuvat matkustusrajoitukset vähensivät vapaa-ajanmatkailua myös kotimaassa, sillä kotimaan vapaa-ajanmatkoja tehtiin tammi-huhtikuussa noin 40 prosenttia edellisvuotta vähemmän.

Ulkomaan vapaa-ajanmatkailu sen sijaan mullistui täysin. Koululaisten talviloma-aikaan ulkomaanmatkat varanneet matkailivat vielä kuten ennen, mutta pääsiäisen ajalle varatut ulkomaanmatkat peruuntuivat.

Matkat tilastoidaan niiden päättymiskuukauden mukaan ja Manner-Espanjan osalta näiden vapaa-ajanmatkojen määrä lisääntyi vuoden 2020 tammi-huhtikuussa 74 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Helmi-maaliskuussa Manner-Espanjasta palanneista henkilöistä noin puolet oli iältään 65 – 84 vuotiaita. Tämä viittaa siihen, että Espanjassa talvea viettävien eläkeikäisten oli koronavirustilanteen vuoksi palattava Suomeen jo etuajassa. Kaikkiin muihin maihin, mukaan lukien naapurimme Ruotsi ja Viro, vapaa-ajanmatkojen määrä väheni huomattavasti edellisvuoteen verrattuna.

Ulkomaille tehtiin vuoden 2020 tammi-huhtikuussa 1,4 miljoonaa vapaa-ajanmatkaa, sisältäen yöpymisen kohdemaassa sisältäneet matkat, risteilyt ja päivämatkat. Edellisvuoden vastaavana ajankohtana vapaa-ajanmatkojen määrä oli 2,4 miljoonaa.

Ulkomaan vapaa-ajanmatkoista vuoden 2020 tammi-huhtikuussa kohdemaassa yöpymisen sisältäneitä matkoja oli 1,1 miljoonaa. Risteilyjä, joiden aikana yövyttiin ainoastaan laivalla, tehtiin tammi-huhtikuussa 0,2 miljoonaa. Päivämatkoja ulkomaille tehtiin alkuvuodesta 0,2 miljoonaa.

Vapaa-ajanmatkojen lisäksi kotimaassa tehtiin 0,8 miljoonaa yöpymisen sisältänyttä työ- ja kokousmatkaa. Ulkomaille suuntautui 0,3 miljoonaa työ- ja kokousmatkaa (ml. kohdemaassa yöpymisen sisältäneet matkat, risteilyt ja päivämatkat). Myös työmatkojen määrät tänä poikkeuksellisenä keväänä vähenivät huomattavasti.

Tiedot ilmenevät Tilastokeskuksen Suomalaisten matkailu -kyselystä, jota varten kerättiin tiedot helmi-,
maalis-, huhti- ja toukokuussa yhteensä 5 305 iältään 15–84-vuotiaalta suomalaiselta verkossa tai
vaihtoehtoisesti puhelinhaastattelussa.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1.1. Suomalaisten matkat ja niiden muutos tammi-huhtikuussa 2020*	5
Liitetaulukko 1.2. Suomalaisten matkat tammi-huhtikuussa 2012-2020*	6
Liitetaulukko 2. Kotimaan vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnittain, tammi-huhtikuussa 2020*	6
Liitetaulukko 3. Kotimaanmatkoilla käytetyt kulkuvälineet tammi-huhtikuussa 2020*	7
Liitetaulukko 4. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) kohteittain tammi-huhtikuussa 2019-2020*	7
Liitetaulukko 5. Ulkomaanmatkat matkatyyppin ja kohteen mukaan tammi-huhtikuussa 2020*	8
Liitetaulukko 6. Matkat Viroon ja Ruotsiin matkatyyppin mukaan tammi-huhtikuussa 2019-2020*	9
Liitetaulukko 7. Arvio varattujen matkojen toteutumisesta huhti-syyskuussa 2020.....	9
Liitetaulukko 8. Pandemian vuoksi peruuntuvien tai siirtyvien matkojen määrä huhti-syyskuussa 2020.....	9
Laatuseloste: Suomalaisten matkailu 2020	10

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1.1. Suomalaisen matkat ja niiden muutos tammi-huhtikuussa 2020*

Matkatyyppi			Tammikuu	Helmikuu	Maaliskuu	Huhtikuu	Tammi-huhtikuu yhteensä	Vuosi muutos, % 1-4/2020* - 1-4/2019
			1 000 matkaa					
Matkoja yhteensä			2 500	2 220	1 310	850	6 890	-42
Vapaa-aika	Kotimaa	Yhteensä	1 500	1 340	850	740	4 430	-40
		Maksullinen majoitus	420	450	230	..	1 140	-51
		Ilmaismajoitus	1 090	890	620	690	3 290	-35
	Ulkomaa	Yhteensä ¹⁾	570	520	290	..	1 410	-42
		Yöpyminen kohdemaassa	400	380	240	..	1 060	-39
		Risteily	..	..	..	..	170	-58
		Päivämatka (m. päiväristeily)	..	..	..	..	190	-39
Työ	Kotimaa	Yöpyminen sis.	310	220	150	..	760	-32
	Ulkomaa	Yhteensä ¹⁾	120	140	..	..	280	-68

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 1.2. Suomalaisen matkat tammi-huhtikuussa 2012-2020*

Matkatyyppi			Tammi-huhtikuu								
			2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020*
			1 000 matkaa								
Matkoja yhteensä			11 880	11 560	10 610	11 430	11 100	11 680	10 830	11 820	6 890
Vapaa-aika	Kotimaa	Yhteensä	7 190	7 370	6 410	7 300	6 850	7 240	6 580	7 380	4 430
		Maksullinen majoitus	1 810	1 900	1 540	1 820	1 770	1 900	1 870	2 320	1 140
		Ilmaismajoitus	5 380	5 470	4 860	5 480	5 080	5 350	4 700	5 060	3 290
	Ulkomaa	Yhteensä ¹⁾	2 220	2 270	2 410	2 460	2 340	2 470	2 460	2 450	1 410
		Yöpyminen kohdemaassa	1 610	1 640	1 790	1 820	1 690	1 850	1 840	1 740	1 060
		Risteily	440	430	360	370	390	350	350	400	170
		Päivämatka (ml. päivärasteily)	180	210	250	260	260	270	280	310	190
Työ	Kotimaa	Yöpyymisen sis.	1 550	1 370	1 180	1 060	1 240	1 360	1 140	1 110	760
	Ulkomaa	Yhteensä ¹⁾	920	550	620	610	670	610	660	880	280

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 2. Kotimaan vapaa-ajanmatkat kohdemaakunnittain, tammi-huhtikuussa 2020*

Kohdemaakunta	1-4/2020*					
	Matkat maksullisessa majoituksessa		Matkat ilmaismajoituksessa		Kotimaan vapaa-ajanmatkat yhteensä	
	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä	1 140	100	3 290	100	4 430	100
Uusimaa	200	17	580	18	780	18
Varsinais-Suomi	..	..	320	10	390	9
Satakunta	..	..	..	..	100	2
Kanta-Häme	..	..	100	3	140	3
Pirkanmaa	150	13	360	11	510	11
Päijät-Häme	..	..	180	5	210	5
Kymenlaakso	..	..	110	3	120	3
Etelä-Karjala	..	..	100	3	150	3
Etelä-Savo	..	..	130	4	160	4
Pohjois-Savo	..	..	210	6	280	6
Pohjois-Karjala	..	..	180	5	200	5
Keski-Suomi	..	..	250	8	320	7
Etelä-Pohjanmaa	..	..	..	..	120	3
Pohjanmaa	..	..	..	..	..	..
Keski-Pohjanmaa	..	..	..	..	..	..
Pohjois-Pohjanmaa	120	11	230	7	350	8
Kainuu	..	..	..	..	140	3
Lappi	150	13	210	6	360	8
Ahvenanmaa - Åland	..	..	..	..	..	..

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 3. Kotimaanmatkoilla käytetyt kulkuvälineet tammi-huhtikuu 2020*

Kotimaanmatkan kulkuväline	1-4/2020*			
	Vapaa-aika		Työ	
	1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä	4 430	100	760	100
Auto	3 360	76	480	63
Bussi	350	8	..	..
Juna	630	14	160	21
Lentokone	..	..	..	..
Muu	..	..	..	..

Merkkien selitykset: [..] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 4. Ulkomaan vapaa-ajanmatkat (yöpyminen kohdemaassa) kohteittain tammi-huhtikuussa 2019-2020*

Kohde		1-4/2020*		1-4/2019	
		1 000 matkaa	Osuus, %	1 000 matkaa	Osuus, %
Matkoja yhteensä		1 060	100	1 740	100
Pohjoismaat	Yhteensä	..	..	250	15
	Ruotsi	..	..	200	12
Venäjä ja Baltia	Yhteensä	230	22	400	23
	Viro	180	17	290	16
Itä- ja Länsi-Eurooppa	Yhteensä	160	15	410	23
	Saksa	..	..	110	6
Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	Yhteensä	330	31	400	23
	Espanja (ilman Kanariansaaria)	170	16	100	6
	Espanjan Kanariansaaret	100	9	140	8
Amerikka	Yhteensä	..	..	..	..
Afrikka	Yhteensä	..	..	..	..
Aasia ja Oseania	Yhteensä	160	16	180	10

Merkkien selitykset: [..] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

Liitetaulukko 5. Ulkomaanmatkat matkatyyppin ja kohteen mukaan tammi-huhtikuussa 2020* 1)

Kohde		Ulkomaanmatkan syy				Työmatkat yhteensä	
		Vapaa-ajanmatkat			Työmatkat yhteensä		
		Sukulaisten ja ystävien tapaaminen	Loma	Muu henkilö-kohtainen syy			Vapaa-ajanmatkat yhteensä
		1 000 matkaa					
Matkoja yhteensä		210	1 050	160	1 410	280	
Pohjoismaat	Yhteensä	..	200	..	240	140	
	Ruotsi	..	170	..	200	100	
Venäjä ja Baltia	Yhteensä	..	310	..	420	..	
	Viro	..	270	..	340	..	
Itä- ja Länsi-Eurooppa	Yhteensä	..	100	..	170	..	
Etelä-Eurooppa ja Itäisen Välimeren maat	Yhteensä	..	270	..	330	..	
	Espanja (ilman Kanariansaaria)	..	130	..	170	..	
	Espanjan Kanariansaaret	..	..	..	100	..	
Amerikka	Yhteensä	..	..	..	..	..	
Afrikka	Yhteensä	..	..	..	..	..	
Aasia ja Oseania	Yhteensä	..	110	..	160	..	

Merkkien selitykset: [..] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyöristysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 6. Matkat Viroon ja Ruotsiin matkatyyppin mukaan tammi-huhtikuussa 2019-2020*

Matkatyyppi		Viro			Ruotsi		
		Matkat 1-4/2020*	Matkat 1-4/2019	Vuosimuutos, % 1-4/2020* - 1-4/2019	Matkat 1-4/2020*	Matkat 1-4/2019	Vuosimuutos, % 1-4/2020* - 1-4/2019
		1 000 matkaa			1 000 matkaa		
Matkoja yhteensä¹⁾		370	550	-34	300	830	-64
Vapaa-aika	Yhteensä ¹⁾	340	460	-26	200	630	-68
	Yöpyminen kohdemaassa	180	290	-35	..	200	..
	Risteily	..	..	..	120	330	-63
	Päivämatka (ml. päiväristeily)	110	110	0	..	110	..
Työ	Yhteensä ¹⁾	..	..	..	100	200	-52

Merkkien selitykset: [...] tietoa ei ole saatu, se on epävarma tai salassapitosäännön alainen, [*] ennakkotieto. Pyörästysten takia taulukoiden summat eivät aina täsmää.

1) Sisältää päivämatkat, risteilyt ja matkat joissa yövyttiin kohdemaassa

Liitetaulukko 7. Arvio varattujen matkojen toteutumisesta huhti-syyskuussa 2020¹⁾

	Henkilöitä	Osuus henkilöistä
	Lukumäärä	%
15 - 84 vuotiaita henkilöitä yhteensä	4 443 520	100
Kotimaanmatkoja maksullisessa majoituksessa		
Ei matkavarauksia	3 724 867	84
Varatut matkat toteutuvat suunnitellusti	89 825	2
Varatut matkat peruuntuvat tai siirtyvät	628 827	14
Ulkomaan matkoja		
Ei matkavarauksia	3 373 285	76
Varatut matkat toteutuvat suunnitellusti	47 501	1
Varatut matkat peruuntuvat tai siirtyvät	1 022 735	23

1) Koskee vain sellaisia matkoja, joihin oli tehty varauksia ennen maaliskuun puolivälissä pandemian vuoksi asetettuja matkustusrajoituksia

Liitetaulukko 8. Pandemian vuoksi peruuntuvien tai siirtyvien matkojen määrä huhti-syyskuussa 2020¹⁾

	Kotimaanmatkoja maksullisessa majoituksessa	Ulkomaanmatkoja
	1 000 matkaa	1 000 matkaa
Matkoja yhteensä	830	1 410
Huhtikuu	350	510
Toukokuu	170	340
Kesäkuu	160	250
Heinäkuu	80	160
Elokuu	60	100
Syyskuu	10	50

1) Koskee vain sellaisia matkoja, joihin oli tehty varauksia ennen maaliskuun puolivälissä pandemian vuoksi asetettuja matkustusrajoituksia

Laatuseloste: Suomalaisten matkailu 2020

Tilastotietojen relevanssi

Suomalaisten matkailu -tilasto sisältää tietoa suomalaisten tekemistä matkoista ja vuoden aikana matkoja tehneiden henkilöiden määristä. Tilaston kohteena ovat yöpymisen sisältäneet matkat kotimaassa ja ulkomaille sekä päivämatkat ulkomaille.

Tilaston tietoja käytetään suomalaisten kotimaanmatkailun ja ulkomaille suuntautuvan matkailun seuraamisessa. Tiedot on tarkoitettu erityisesti valtionhallinnon, matkailualan yritysten ja järjestöjen sekä tutkijoiden käyttöön. Valtionhallinnon osalta tietoja käytetään lähinnä maksutaselaskelmissa. Tilaston tietoja raportoidaan myös Eurostatille eli Euroopan yhteisön tilastovirastolle matkailutilastoasetuksen (EU) N:o 692/2011 mukaan.

Tilastokeskus kerää tilaston tiedot ns. yhdistelmä tiedonkeruuna, eli itse täytettävällä verkkolomakkeella tai vaihtoehtoisesti puhelinhaastatteluna. Osohenkilöt edustavat Suomessa vakituisesti asuvaa 15–84-vuotiasta väestöä.

Tiedot kerätään vapaaehtoisuuteen perustuen. Yksilökohtaiset tutkimustiedot ovat tilastolain (280/2004, 12§) mukaan luottamuksellisia.

Matkailun määritelmään liittyy olennaisesti tavanomaisen elinpiirin käsite. Maailman matkailujärjestön (World Tourism Organisation, UNWTO) mukaan matkailu on toimintaa, jossa ihmiset matkustavat tavanomaisen elinpiirinsä ulkopuolella olevaan paikkaan ja oleskelevat siellä korkeintaan yhden vuoden.

Matkakohteiden luokituksessa käytetään Tilastokeskuksen kunta- ja valtioluokitusta tilastovuodelta.

Tilaston menetelmäkuvaus

Tilaston tiedot kerätään kyselyllä, joka koostuu kahdesta osasta. Kuukausikyselyssä kerätään tietoa suomalaisten edellisen kuukauden aikana tekemistä matkoista, niiden lukumääristä ja ominaisuuksista. Vuonna 2019 tiedot kerättiin poikkeuksellisesti kolmen edellisen kuukauden matkoista.

Vuoden viimeisen kuukausikyselyn ohessa tehdään ns. vuosikysely, jonka kyllä / ei -kysymysten avulla selvitetään tilastovuoden aikana erityyppisiä matkoja tehneiden henkilöiden määriä.

Tiedonkeruu on otospohjainen verkkolomakkeella tai vaihtoehtoisesti puhelinhaastatteluna toteutettava kysely. Kohdehenkilöä pyydetään vastaamaan kyselyyn ensisijaisesti verkkolomakkeella. Jos tietoja ei saada, tilastohaastattelija ottaa yhteyttä puhelimitse. Tiedot kerätään tilastovuoden helmikuun ja sitä seuraavan vuoden tammikuun välisenä aikana. Kunkin kuukausierän tiedot kerätään seuraavan kuukauden aikana. Matkustaneita henkilöitä selvittävän vuosikyselyn tiedot kerätään vuoden viimeisen kuukausierän yhteydessä.

Tilaston perusjoukkona on väestötietojärjestelmän 15–84-vuotias Suomessa vakituisesti asuva väestö. Perusjoukon ulkopuolelle jäävät kuitenkin pysyvästi laitoksessa olevat henkilöt. Otokset poimitaan systemaattisella otannalla, ja ne edustavat perusjoukkoa kattavasti iän, sukupuolen, asuinalueen ja äidinkielen suhteen. Työikäisiä (25–64-vuotiaita) poimitaan hieman nuoria (15–24-vuotiaita) ja eläkeikäisiä (65–84-vuotiaita) tiheämmin sen vuoksi, että työikäiset tekevät eniten matkoja.

Kyselyn otoskoko on 28 200 henkilöä vuodessa eli 2 350 henkilöä per kuukausierä. Vuonna 2019 otoskoko oli poikkeuksellisesti 16 000 henkilöä vuodessa. Vuoteen 2012 asti samaa otosta käytettiin myös kuukausittaisen kuluttajien luottamus- tilaston tiedonkeruussa.

Vastaustiedot korotetaan painokertoimilla perusjoukon tasolle. Vuodesta 2012 lähtien kunkin kuukauden painokerroin korotetaan kuukauden väestömäärälle (väestörakenteen ennakkotiedot). Ositteena ovat vastaajan ikäluokka, sukupuoli ja asuinalue (suuralue). Ennen vuotta 2012 ositteena käytettiin vain sukupuolta.

Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Tilaston tietosisältöä laajennettiin erityisesti vuosina 1995–1997 vastaamaan EY:n matkailutilastodirektiivin (95/57/EY) vaatimuksia. Vuonna 1996 tilaston piiriin sisällytettiin yöpymisen sisältävien matkojen lisäksi ulkomaille tehdyt päivämatkat, joten nykyisessä laajuudessaan tilasto antaa varsin kattavan kuvan suomalaisten matkailusta. Tilaston ulkopuolelle jäävät enää ainoastaan kotimaan päivämatkat.

Vuoden 2012 lomakeuudistuksen jälkeen vastaaja ei enää itse päättää matkan tyyppiä, vaan se päätellään annetuista vastauksista. Matkoilta kysytään kaikki käytetyt yöpymismuodot, joten maksullisen majoituksen matkat saadaan lajiteltua automaattisesti oikein. Tämä vähentää virheitä ja mahdollistaa tarkemman tilastoinnin.

Kyselyn vastauskato vuositasolla on 49 prosenttia. Kato on yksi merkittävämpiä virhelähteitä, sillä kadon suuruus vaikuttaa välittömästi painokertoimien suuruuteen. Mitä suurempi kato on, sitä suuremmiksi painokertoimet muodostuvat.

Otannasta aiheutuvaa satunnaisvaihtelua kuvataan matkojen ja matkoja tehneiden henkilöiden vuosiestimaateille laskettujen 95 prosentin luottamusvälien avulla.

Taulukko 1. Matkamäärien luottamusvälit matkatyypeittäin vuonna 2019

Matkatyyppi	N	Summa	Keski-hajonta	95% luottamusväli	
				alaraja	yläraja
1 000 matkaa					
Kotimaan vapaa-ajanmatkat maksullisessa majoituksessa	1 753	7 300	170	7 000	7 630
Kotimaan vapaa-ajanmatkat ilmaismajoituksessa	4 136	18 430	250	17 940	18 910
Työ- ja kokousmatkat kotimaassa	614	3 590	140	3 310	3 870
Ulkomaan vapaa-ajan päivämatkat (ml. päiväristeilyt)	241	790	50	680	890
Ulkomaan vapaa-ajanristeilyt	262	1 110	70	960	1 230
Ulkomaan vapaa-ajanmatkat, yöpyminen kohdemaassa	1 963	6 260	140	5 990	6 520
Ulkomaan työ- ja kokousmatkat	422	2 300	110	2 070	2 520

Taulukko 2. Henkilömäärien luottamusvälit matkailuaktiivisuuden mukaan vuonna 2019

Matkailuaktiivisuus	N	Summa	Keski-hajonta	95% luottamusväli	
				alaraja	yläraja
1 000 henkilöä					
Ei tehnyt yöpymisen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja	251	770	40	680	850
Teki yöpymisen sisältäneitä vapaa-ajanmatkoja	1 217	3 730	40	3 650	3 820
Teki kotimaan vapaa-ajanmatkoja maksullisessa majoituksessa	644	1 960	60	1 850	2 080
Teki ulkomaan vapaa-ajan päivämatkoja (ml. päiväristeilyt)	327	1 010	50	910	1 100
Teki ulkomaan vapaa-ajanristeilyjä	275	850	50	760	930
Teki ulkomaan vapaa-ajanmatkoja maksullisessa majoituksessa kohdemaassa yöpyen	734	2 220	60	2 110	2 340
Teki koti- tai ulkomaan työ- ja kokousmatkoja	293	890	40	800	980

Tulokset esitetään kymmentuhannen tarkkuudella. Ennen vuotta 2012 alle 10 000 olevia lukumääriä ei julkistettu, vaan ne merkittiin epävarmaksi tiedoksi. Vuodesta 2012 vuoteen 2015 alle 50 000 on merkitty epävarmaksi tiedoksi. Vuodesta 2016 lähtien alle 100 000 on merkitty epävarmaksi tiedoksi.

Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tietoja matkojen määristä julkaistiin vuoteen 2011 asti kuukausittain 6–7 viikon kuluttua tilastokuukauden päättymisestä. Vuodesta 2012 lähtien ennakkotietoja julkaistaan neljän kuukauden välein 6–7 viikon sisällä jakson päättymisestä, mutta vuotta 2020 koskevat ennakkotiedot julkaistaan poikkeuksellisesti noin 4 kuukauden sisällä jakson päättymisestä.

Vuositiedot julkaistaan Suomalaisten matkailu -tilaston kotisivuilla noin 6 kuukauden kuluttua vuoden päättymisestä.

Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tiedot julkaistaan vain Tilastokeskuksen Internet-sivuilla. Suomalaisten matkailu -vuosijulkaisua tuotettiin painettuna tilastovuoteen 2008 asti.

Vuositietoja matkoista on saatavilla matkaryhmittäin ja kohdealueittain Tilastokeskuksen StatFin-tietokannassa. Matkaryhmittäiset aikasarjat alkavat vuodesta 1991 ja kohdealueittaiset vuodesta 2000.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Säännöllisesti tilastoa on tehty vuodesta 1991 alkaen. Vuosina 1991–1994 Tilastokeskus tuotti tilastoa Matkailun edistämiskeskuksen (MEK) toimeksiannosta. Nämä vuodet ovat keskenään vertailukelpoisia, sillä käytössä olivat yhdenmukaiset menetelmät. Vuonna 1995 tilasto siirtyi kokonaan Tilastokeskukselle. Samana vuonna aloitetut sisältö- ja menetelmämuutokset ovat vaikuttaneet tietojen vertailukelpoisuuteen vuosien 1995–1999 välillä. Tietosisältö sekä laskenta- ja tiedonkeruumenetelmät pysyivät ennallaan vuosina 2000–2009. Vuosina 2010 ja 2012 tapahtuneiden tiedonkeruun muutosten takia luvut eivät ole täysin vertailukelpoiset edellisiin vuosiin.

Vuoden 2000 alussa kyselyä alettiin tehdä joka kuukausi yhdessä Kuluttajabarometrin (nykyisin Kuluttajien luottamus) kanssa keskitetysti. Tätä ennen tiedot kerättiin Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen tiedonkeruun yhteydessä, neljännesvuosittain vuosina 1996–1999 ja sitä ennen kolmannesvuosittain.

Vuonna 2000 matkan enimmäispituus muuttui 90 päivästä 365 päivään Maailman matkailujärjestön (UNWTO) ohjeiden mukaisesti. Tietojen vertailtavuutta heikentää jonkin verran myös se, että alkaneiden matkojen sijaan tilastovuodesta 2000 alkaen kohdehenkilöiltä on kysytty tietoja tutkimusjaksolla päättyneistä matkoista.

Tiedonkeruuta muutettiin vuonna 2010 siten, että haastattelukuukauden tutkimusjaksoa on lyhennetty kahdesta kuukaudesta yhteen kuukauteen, eli tiedustelu koskee vain haastattelukuukautta välittömästi edeltäneen kuukauden aikana päättyneitä matkoja aiemman kahden edellisen kuukauden sijaan. Aikaisemmin lopulliset tiedot kunkin kuukauden matkojen määrästä saatiin kahden eri otoksen keskiarvona, muutoksen jälkeen luvut perustuvat yhteen otokseen.

Vuodesta 2012 lähtien matkailutilastot laaditaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 692/2011 mukaan. Samalla kohdejoukko laajeni 15–74-vuotiaista 15–84-vuotiaisiin, otettiin käyttöön tarkemmat painokertoimet ja haastattelulomakkeelle tehtiin merkittäviä muutoksia. Uudistuksen takia tiedot eivät ole täysin vertailukelpoisia aiempien vuosien kanssa. *Ikäryhmän* laajentaminen kasvatti matkaryhmittäisiä summia 2–5 prosenttia. *Painokertoimen* tarkentaminen kasvatti matkaryhmittäisiä summia 2–3 prosenttia. Muuttuneiden kysymysten vaikutusta saatuihin tuloksiin on vaikea määrittää. Matkatyyppien päättely annetuista vastauksista (vastaajan oman luokittelun sijaan) on siirtänyt osan matkoista toiseen ryhmään. Tarkentuneella ohjeistuksella on pyritty vähentämään tavanomaiseen elinpiiriin kuuluvan liikkumisen määrää tilastossa.

Vuoden 2019 kyselyssä kuukausikyselyn viitejaksoa pidennettiin yhdestä kuukaudesta kolmeen edelliseen kuukauteen. Muutoksella tavoiteltiin sitä, että matkahavaintoja saataisiin aiempaa enemmän kultakin vastaajalta. Samalla matkoja saatiin kuitenkin vähemmän kuukausikohtaisesti. Tämän oletetaan johtuvan siitä, että kaikkia matkoja kolmen kuukauden ajalta ei joko muistettu ilmoittaa tai niiden ilmoittaminen koettiin liian raskaaksi erityisesti paljon matkailevilla. Tämä aliraportointi kohdistui erityisesti lyhytkestoisiin matkoihin, työmatkoihin, sekä erilaisiin vierailu- ja muihin ilmaismajoituksessa vietettyihin matkoihin.

Vuositason matkamäärien vertailukelpoisuuden säilyttämiseksi vuoden 2019 matkojen painokertoimia korotettiin matkatyyppikohtaisilla ja ulkomaanmatkoissa lisäksi maakohtaisilla kertoimilla. Näiden korotuskertoimien määrittämisessä käytettiin apuna tilaston ulkopuolisia, vuositasen muutosta kuvaavia lähdeaineistoja. Kotimaan maksullisen majoituksen matkojen osalta käytettiin apuna erityisesti

Tilastokeskuksen majoitustilastoa. Suomalaisten ulkomaanmatkailun osalta käytettiin teleoperaattoriaineistoihin perustuvia tilastotietoja vierailuista kohdemaittain, SMAL ry:n valmismatkoja koskevia tilastoja, laivaliikenteen matkustajatilastoja, sekä Viron matkailun osalta Tallinnan sataman julkaisemia matkustajamäärätilastoja.

Tiedot matkustaneista henkilöistä ovat vertailukelpoisia eri vuosien välillä. Vuositutkimusta matkustaneista henkilöistä tehtiin 1991–2011 työvoimatutkimuksen yhteydessä ja sen jälkeen matkailukyselyn liitteenä.

Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Suomalaisten matkailu tilastoi matkailun kysyntää. Matkailun tarjontaa Suomessa kuvataan kuukausittain ja vuosittain julkaistavassa Tilastokeskuksen **Majoitustilastossa**. Se sisältää tietoja mm. hotellien majoituskapasiteetista ja sen käytöstä sekä yöpymisistä majoitusliikkeissä matkailijan asuinmaan mukaan eriteltyinä.

Matkailutilinpito (Tourism Satellite Account, TSA) on tilastojärjestelmä, jossa matkailun taloudellisia vaikutuksia kuvataan monipuolisesti ja kattavasti. Matkailun tilinpidon luvut julkaistaan **Visit Finlandin** tilastopalvelu Rudolfin sivuilla.

Suomen ja ulkomaiden välistä matkustajaliikennettä tilastoidaan Tilastokeskuksen Ulkomaan meriliikenteen ja Ilmaliikenteen tilastoissa. Näistä tilastoista ei kuitenkaan käy ilmi matkailijoiden kotimaa. **Suomen matkatoimistoalan liitto** (SMAL) julkaisee vuosittain nettisivuillaan tilaston “Lentäen tehdyt vapaa-ajan valmismatkat ja markkinaosuudet”, josta selviää matkatoimistojen kautta ostettujen matkojen määrä kohdemaittain.

Lisätietoja

Taru Tamminen 029 551 2243

Ossi Nurmi 029 551 2984

Vastaava tilastojohtaja:
Hannele Orjala

liikenne.matkailu@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Suomalaisten matkailu, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-8837 (pdf)